

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2021r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Andrzej Westphal

po rozpoznaniu w dniu: 28 czerwca 2021r. w T.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: P. B.

przeciwko: (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w

W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 77.179,07 zł (siedemdziesiąt siedem tysięcy 07/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 marca 2018r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałej części oddala powództwo,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.710,45 zł (pięć tysięcy siedemset dziesięć 45/100) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 397/20

UZASADNIENIE

Powód P. B. w pozwie wniesionym do Sądu Okręgowego w Toruniu domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwoty 118.772 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 marca 2018 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania na podstawie umowy ubezpieczenia AC za szkody wyrządzone przez nieznanego sprawcę w pojeździe marki I.. Wniósł też o zasądzenie kosztów procesu według nom przepisanych (k. 3-8).

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty (k. 59-61).

Sąd ustalił, co następuje

Powód był właścicielem samochód marki I. (...), rok produkcji 2016, nr rej. (...). W dniu 8 września 2017 r. zawarł z pozwanym towarzystwem ubezpieczeń umowę ubezpieczenia OC i AC + A. - polisa nr (...) - na okres od 8 września 2017 r. do 7 września 2018 r. Suma ubezpieczenia pojazdu została ustalona na poziomie 221.630,00 zł. W polisie przyjęto wariant rezygnacji z procentowego pomniejszania wartości części.

Integralną częścią umowy były „Ogólne Warunki Ubezpieczeń Komunikacyjnych dla sieci agencyjnych i direct” (dalej zw. jako OWU). Pozwana w ramach ubezpieczenia autocasco odpowiadała za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia, polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia (za wyjątkiem szkód

polegających na kradzieży motocykli), co do zasady wskutek wszelkich zdarzeń (katalog wyłączeń - § 8 i § 11-13 OWU), na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Państw europejskich (za wyjątkiem szkód polegających na kradzieży pojazdu na terytorium Białorusi, europejskiej części Rosji i Ukrainy) - § 10 ust. 3 i 4 OWU.

Przy ustalaniu wysokości odszkodowania w szkodach częściowych zastosowanie ma (jeżeli nie umówiono się inaczej) procentowe pomniejszanie wartości części zamiennych w wysokości uzależnionej od okresu eksploatacji pojazdu, ustalonego na dzień początku ochrony, zgodnie z tabelą znajdującą się w § 16 ust. 1 OWU. Za zgodą ubezpieczyciela i tylko przy zawarciu umowy wprowadzona została możliwość rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej, m.in. poprzez odstąpienie od procentowego pomniejszania wartości części, o którym mowa w ust. 1 (§ 16 ust. 2 OWU).

Ustalenie wysokości odszkodowania z tytułu powstałej szkody częściowej, zgodnie z § 29 ust. 1 OWU, miało nastąpić na podstawie sporządzonej przez ubezpieczyciela wyceny kosztów naprawy pojazdu, z uwzględnieniem podatku VAT, chyba że suma ubezpieczenia została określona w kwocie netto oraz z zastrzeżeniem § 28 ust. 7 OWU (tzw. opcja „50% VAT”), w oparciu o:

- 1) normy czasowe naprawy pojazdu określone przez producenta i ujęte w systemie A. lub E.;
- 2) stawki za roboczogodzinę ustalone wg średnich stawek stosowanych przez warsztaty naprawcze funkcjonujące poza siecią autoryzowanych stacji obsługi na terenie odpowiadającym adresowi miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczonego (...) określonym w dokumencie ubezpieczenia;
- 3) koszt części zamiennych ujętych w systemach A. lub E. i ustalony wg cen części dystrybuowanych przez oficjalnych producentów lub importerów pojazdu, z uwzględnieniem:
 - a) procentowego pomniejszania wartości części, o czym mowa w § 16 ust. 1, chyba że przy zawarciu umowy odstąpiono od jego stosowania zgodnie z § 16 ust. 2 pkt 1 oraz
 - b) współczynnika korygującego (w wysokości określonej tabelą) z tytułu dostosowania wartości wyceny do poziomu ustalonego na bazie części alternatywnych (tzw. zamienników) dopuszczonych do obrotu i dystrybuowanych poza siecią oficjalnych producentów lub importerów pojazdu:

Rok eksploatacji	Procent pomniejszenia
1	35%
2	40%
3	40%
4	40%
5	45%
6	50%
7	55%

8	55%
9	60%
10 i więcej	65%

W przypadku braku norm czasowych lub cen części w systemie A. lub E., przyjmuje się normy dla pojazdu najbardziej zbliżonego właściwościami techniczno-eksploatacyjnymi, a ceny części odnosi się do cen detalicznych dystrybuowanych przez oficjalnego producenta lub importera pojazdu lub innych dostawców części (§ 29 ust. 2 OWU). Po przedłożeniu oryginałów faktur VAT dokumentujących poniesienie kosztów naprawy w wysokości przewyższającej sporządzoną wycenę, ubezpieczyciel uzupełniał kwotę odszkodowania do poziomu wynikającego z przedłożonych faktur, nie więcej jednak niż do poziomu ustalonego w oparciu o (§ 29 ust. 3 OWU):

- 1) normy czasowe naprawy pojazdu określone przez producenta i ujęte w systemie A. lub E.;
- 2) stawki za roboczogodzinę ustalone wg średnich stawek stosowanych przez warsztaty naprawcze na terenie odpowiadającym (adresem) miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczonego (...) określonym w polisie;
- 3) ceny części ujęte w systemach A. lub E., nie więcej jednak niż ceny części dystrybuowane przez oficjalnych producentów lub importerów pojazdu z uwzględnieniem procentowego pomniejszania wartości części, o którym mowa w § 16 ust. 1, chyba że przy zawarciu umowy odstąpiono od jego stosowania zgodnie z § 16 ust. 2 pkt 1.

dowód: polisa nr (...) – k. 19; „Ogólne Warunki Ubezpieczeń Komunikacyjnych dla sieci agencyjnych i direct” – k. 20-31v;

Powód zgłosił pozwanemu szkodę polegającą na tym, że w dniu 21 września 2017r. samochód został uszkodzony przez nieznanego sprawcę. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany ustalił koszt naprawy na kwotę 70.362,27 zł. Odmówił jednak wypłaty odszkodowania, twierdząc, że pozwany mimo zgłoszenia zdarzenia Policji złożył oświadczenie o odstąpieniu od ścigania sprawców. W związku z tym Policja nie przeprowadziła standardowych czynności dochodzeniowo - śledczych.

Powołując się na ten stan faktyczny powód wytoczył powództwo przed Sądem Rejonowym w Toruniu. Domagał się w nim zasądzenia od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. kwoty 1.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 marca 2018r. do dnia zapłaty. W toku rozpoznania tej sprawy została sporządzona opinia przez biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego mgr inż. S. D. . Ustalił on, że koszt naprawy pojazdu zgodnie z OWU AC wynosi 78.027,10 zł. Faktyczny koszt naprawy to 3.500 zł. Wyrokiem z dnia 30 października 2019r. sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 marca 2018r. do dnia zapłaty. Apelacja od tego orzeczenia została oddalona.

Dowód: akta I C 680/18 Sądu Rejonowego w Toruniu k. 3- 12, 138 – 141, 179, 206,

Koszt naprawy pojazdu bez podatku VAT wynosi 97.375,71 zł, a powiększony o ten podatek – 119.772,12 zł. Biegły mgr inż. P. L. nie uwzględnił współczynnika, o którym mowa w § 29 ust. 1.

dowód: opinia biegłego z dziedziny techniki samochodowej i ruchu drogowego P. L. – k. 113-121.

Sąd zważył, co następuje :

Zgodnie z § 9 pkt 11 odpowiedzialność pozwanego towarzystwa ubezpieczeń obejmowała szkodę, przez którą należy rozumieć „Uszkodzenie, zniszczenie lub kradzież pojazdu, jego części lub wyposażenia, będące następstwem jednego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach OWU” (k. 22 v).

W niniejszej sprawie pozwany podnosił argument o braku jego odpowiedzialności odszkodowawczej za zdarzenie z dnia 21.09.2017r. Dążył do tego, żeby w tym procesie dokonać ponownej analizy tego zdarzenia, a także oceny zachowania powoda pod kątem wypełnienia przez niego obowiązków wynikających z OWU. Stanowisko to nie zasługiwało na uwzględnienie. Powód skorzystał bowiem z możliwości rozdrobnienia roszczenia i wcześniej wytoczył powództwo przed Sądem Rejonowym w Toruniu. Żądanie pozwu zostało uwzględnione. Zostało więc ustalone, że pozwany ponosi odpowiedzialność jako ubezpieczyciel. Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c.: „Orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby”. Oznacza to, że sąd w niniejszej sprawie był związany wyrokiem sądu rejonowego. W związku z tym wykluczone było ponowne badanie podstaw odpowiedzialności pozwanego jako ubezpieczyciela.

Zasadny był zarzut pozwanego dotyczący nieuwzględnienia przez biegłego mgr inż. P. L. współczynnika korygującego o którym mowa w § 29 ust. 1 OWU. Należy podkreślić, że regulacja ta jest odrębna od tej, która jest zawarta w § 16 OWU. W niniejszym przypadku współczynnik korygujący wynosi 35 % ponieważ w chwili zaistnienia szkody samochód znajdował się w I roku eksploatacji. Sąd oddalił jednak wnioski o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego w tym zakresie (k. 144). Skorygowanie opinii o ten wskaźnik nie wymaga bowiem wiadomości specjalnych, lecz dokonania nieskomplikowanej operacji rachunkowej. Koszt części zamiennych podlegał więc pomniejszeniu o 35 %. Koszt części zamiennych to 96.615,71 zł (k. 118) Kwota ta ulega obniżeniu o 35 %, czyli o 33.815,49 zł. Wartość tej pozycji kosztów wynosi więc 62.800,22 zł (96.615,71-33.815,49). Na marginesie należy wskazać, że biegły S. D. ustalił tę kwotę na 62.676,67 zł (k. 147 akt sprawy I C 680/18). Dodatkowo przekonuje to o prawidłowości dokonanego obliczenia. Uwzględniając koszt robocizny 760 zł otrzymujemy sumę 63.560,22 zł. Podlega ona powiększeniu o podatek VAT 23 %, czyli o kwotę 14.618,85 zł. W sumie więc koszt naprawy wynosi 78.179,07 zł (63.560,22 zł + 14.618,85 zł). Od kwoty tej należy odjąć 1.000 zł zasądzone w wyroku sądu rejonowego. Kwota należna powodowi z tytułu roszczenia zgłoszonego przed sądem okręgowym wynosi 77.179,07 zł. Została ona zasądzona z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 marca 2018r. Już bowiem w piśmie z dnia 1 marca 2018r. powód wyzwał pozwanego do zapłaty kwoty 119.772,12 zł w terminie 14 dni od doręczenia pisma (k. 39 – 40). Pismo to zostało doręczone dnia 5 marca 2018r. (k. 41). Skoro odmowa wypłaty odszkodowania okazała się bezzasadna, to biegną odsetki za opóźnienie od daty upływu terminu wyznaczonego do spełnienia świadczenia. Dłużnik dopuszcza się bowiem zwłoki, w przypadku, gdy nie spełnia świadczenia (m.in.) w oznaczonym terminie – art. 476 k.c.

Oprócz kwestii pominięcia przez biegłego współczynnika 35 % sąd dał w pełni wiarę opinii biegłego mgr inż. P. L. . Opinia jest spójna i nie zawiera sprzeczności. Podkreślić należy, że została sporządzona zgodnie z metodologią określoną w OWU, a więc poprzez przyjęcie cen części z systemu A./E.. Dodatkowo o prawidłowości opinii przekonuje jej zbieżność (poza kwestią współczynnika 35 %) , z opinią sporządzoną przez biegłego mgr inż. S. D. . Została ona wykonana na zlecenie sądu. Ma więc walor opinii sądowej. Zgodnie więc z art. 278¹ k.p.c. w niniejszej sprawie również tę opinię sąd wziął pod uwagę przy rozstrzygnięciu sprawy.

Należy dodać, że obowiązek naprawienia szkody powstaje w chwili jej zaistnienia, czyli powstania uszczerbku majątkowego. Poszkodowany ma prawo do uzyskania odszkodowania obliczonego w oparciu o ceny nowych części oraz koszty naprawy przeprowadzonej w autoryzowanym warsztacie. Zasada ta znajduje częściowe odzwierciedlenie m.in. w § 29 ust. 1 pkt 2 OWU (przyjmuje się tam stawki robocizny spoza sieci stacji autoryzowanych). Nie ma więc znaczenia, co działo się z samochodem po powstaniu szkody. Okoliczność, czy został on naprawiony, w jaki sposób i jakim kosztem nie ma więc znaczenia dla odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela. Żaden przepis nie określa także, że wpływ na tę odpowiedzialność ma fakt sprzedaży samochodu i uzyskania związanej z tym ceny. Jest to logiczne, gdyż przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że ubezpieczyciel zostałby przypadkowo zwolniony od odpowiedzialności w całości lub w części na skutek zdarzeń niezależnych od niego i

podejmowanych przez inne osoby. Nie ma też przepisu, który zabraniałaby właścicielowi podejmowania jakichkolwiek działań związanych z pojazdem (np. przywrócenia jego sprawności) lub jego zbycia do czasu zakończenia sporu z ubezpieczycielem . Tego typu ingerencja w prawo własności wymagałaby regulacji prawnej na poziomie ustawowym.

Orzekając o kosztach procesu sąd zastosował zasadę ich stosunkowego rozdzielania w zależności od wyniku procesu - art. 100 k.p.c.

Powód wnosił o kwotę 118.772,00 zł , a więc wygrał w ok. 65 % . Powód poniósł następujące koszty : wynagrodzenie pełnomocnika – 5.400 zł , opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł., opłata od pozwu 5.939 zł , zaliczka na koszty opinii biegłego 750 zł – razem 12.106 zł. Powodowi należy się jej 65 % , czyli 7.868,90 zł .

Pozwany poniósł następujące koszty: wynagrodzenie pełnomocnika 5.400 zł, opłata skarbową 17 zł , zaliczka na koszty opinii 750 zł – razem 6.167 zł . Pozwanemu należy się zwrot jej 35 % , czyli 2.158,45 zł .

Po uwzględnieniu potrącenia , zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.710,45 zł (7.868,90 - 2.158,45).